

телството настъпва блъскавъ периодъ на ползотворна, благотворителна и национално-просвѣтителна дейность. Вече въ първитѣ две години (1861—63) Настоятелството събира крупната сума 55,796 рубли. Въ следнитѣ години тия суми растатъ още повече, — правителството всѣчески насърдчава благотѣ начинания на българското дружество, и въ това време ние сме свидетели на знаменателния фактъ, че Русия става, въ пълнѣнъ смисълъ на думата, културно-образователенъ центъръ за българския народъ. Цѣло поколѣние български младежи, отъ 400 до 500 души, получиха презъ този периодъ възпитание и образование въ рускитѣ срѣдни и висши учебни заведения и, завърнали се въ отечеството си, най-много способствуваха за духовното и политическо събуждане и възйемане на своя народъ. Па и до скоро тѣ още бѣха главниятъ контингентъ отъ умственигѣ сили и интилегенцията на България. Важенъ факторъ за създаването на тая интигенция бѣше Одеското българско настоятелство, начело съ главния си учредитель и вдѣхновитель, Ник. Христоф. Палаузовъ. Съчувствието и интересътъ на руското общество къмъ България растѣха отъ година на година, благодарение твърде много и на Палаузовитѣ родолюбиви залягания, подкрепяни и упжтвани на първо време отъ бележития руски иерархъ, голѣмъ приятель и многозаслужилъ на народа ни, Инокентий (Иванъ Борисовъ), архиеп. Херсонски и Таврически. Така Палаузовъ си бѣше спечелилъ довѣрие и симпатии не само въ рускитѣ обществени кръгове, но бѣше привлѣкълъ и заинтересувалъ съ дѣлото на България и нѣкои руски високопоставени лица и сановници, като кн. Викторъ Илар. Васильчиковъ, помощникъ на военния министъръ, който, — както и братъ му Алексей, известенъ руски економистъ и председател на С. Петерб. Слав. благотв. дружество презъ паметнитѣ 1876 и 1877 години, — бѣше отличенъ славянофилъ и особено добъръ приятель на българския народъ; други такъвъ е билъ А. П. Озеровъ, руски посланикъ въ Атина, и др.

Настоятелството презъ 30-годишното си съществуване бѣше събрало около 300 хил. рубли, 7—8 хил. книги, нѣколко стотинъ черковни потрѣбници, които сж били разпредѣляни и разпращани, съобразно съ целитѣ и задачитѣ на дружеството. Пожертвувания въ вещи и книги сж били изпращани отъ Настоятелството въ руската мисия въ Цариградъ, а така сжщо презъ консулствата въ Варна, Видинъ и др.

Но най-голѣмата заслуга на Одеското бълг. настоят. си оставатъ трудоветѣ му въ полза на ново-българското образование. Само настоятелството съ право счита за своя важна заслуга из-